

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SÁGHY MIHÁLY

Szerkesztőség:
II. kerület, Rózsa-utca 7. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-ter 2. szám.

III. évfolyam.

Csongrád, 1905. szeptember 3.

36. szám.

Tejpiac.

Legfontosabb s úgyszólván mindennapi tápláléka az embernek a tej. Miért is annak tisztán forgalomba hozása elkerülhetetlen egészségi követelmény.

Már most ha vizsgáljuk, hogy e tekintetben mennyire tesz eleget a közönség a kívánalomnak, szomorúan kell konstatálnunk, hogy más vidéki városoktól messze, de nagyon messze vagyunk még, hogy esetleg felülvizsgált és megbízható kézből való tejet kapjon a fogyasztó közönség.

Más tejfélék, a túró, a sajt szintén ott árultatik a gyalog piacon, eldugva, alig akad rá a vevő, meg a vizsgáló orvos. Pedig, hogy a szakszerű felügyelet, orvosi vizsgálat itt alkalmazandó kiváltkép, az tudott dolog, csak nincs, aki azt minden nap teljesítse, mert fizikai ideje kevés rá a hatósági orvosnak, hogy az egész gyalog piacot bekalandozza tejvizsgálás végett.

És ha meg is tette e tekintetben kötelességét, még akkor sem képes ellenőrizni a szemfüles kofát, hogy a zöltség és egyéb árucikkek között el ne dugja a hamisított tejet, melyet aztán az orvos eltávozta után értékesíthet.

Szükség van tehát egy olyan helyre, mely kizárólag e célra szolgáljon, vagyis tejpiac legyen, ahol más cikkek ne árussittassanak s ahol kellő orvosi ellenőrzés mellett kerüljön a tej forgalomba.

Nézetünk szerint e célra legjobban megfelelne a városház és a Greskovics-ház között használatlanul heverő terület, melyet csekély összegért rendbe lehetne hozni. A tér felőli falat eltávolítva, egy vasrostélyt kellene vonni, megfelelő bejárattal s az árúhelyeket ki kellene köveztetni s készen állana a rendes tejpiac, ahol a közönség az orvosilag fölülvizsgált tejet nyugodt lelkiismerettel vásárolhatná meg családjá számára.

Míg egyrésztől így gondoskodva lenne a fogyasztó közönségről, másrészt pedig helypénzszedésből a község egy kis hasznot is szedhetne naponként.

Mert azt, hogy ezt a területet beépítsük vagy ideiglenesen is nagyobb beruházásokat fordítsunk rá, arról szó sem lehet, mert nem sok idő múlva elérkezik annak ideje, hogy a városházát a két szabadtér felé kinyújtva, emeletessé kell tenni, hogy ott rendes hivatal szobában végezhesse a tisztviselő emberölő munkáját és a régi magtárféle épületet esendőr- és fináncaktanyáknak tegyük meg, mert

ez kissé nagy lukszus, hogy olyan csekély árendáért, melyet most is kap a község, időtlen-időkéig bérbeadjon egy nagy épületet.

Ha ez az idő valamikor elkövetkeznék, akkor is ott lesz tejpiacnak a járásbíró-ság melletti tér, mely e célra szintén megfelelőnek látszik.

Egyébként is kíváncsian várjuk az új bíró működését, hogy milyen üdvös alkotásokat bir vagy óhajt meghonosítani a községben, mert az még nem elég, ha az aktáknak alábiggyeszti a nevét.

Mondják, akik ismerik, hogy ambiciózus ember, tele munkakedvvel, hát lássuk, mit tartogat a tarsolyában, mert eddig pártjával együtt még nem tettek egyebet, minthogy kitérték hivatalaikból a nem párt embereket, hogy hiveiket álláshoz juttassák és akik nem akarják magas érdemeiket elismerni, azokat üldözik.

Kívánatos volna tehát, hogy szerveztessék egy bizottság, mely a község sok ügyes-bajos dolgát meghányva, végtére a községi élet mezejére terelje a figyelmet s ne a fagyos gyűlölködés, hanem a közjó iránti érzelem hevítse a lelkeket.

Az így elért sikerekre aztán büszke lehetne Faragó Antal is, mert eddig ami az ő nevében történt, az egyáltalán nem nevezhető nagy szerencsének.

Latifundiumok és a közteherviselés.

Lapunk előző számában a hitbizományoknak a közigazgatásra s a népesség szellemi és anyagi kárára irányuló voltával foglalkoztunk, jelenlegi közleményünk célja annak felderítése, hátrányos-e, vagy előnyös a latifundiumoknak fentartása, egyenlő jogok és kötelességek mellett, közteherviselés tekintetében.

Az 1871. évi XVIII. t.-c. megengedi, hogy a latifundiumok egy község kötelekébe sem tartozzan, mint önálló puszták tartassanak fenn, s 1886. évi XXII. t.-c. 152. §-a módot nyújt nekik a kis községgé alakuláshoz.

A törvénynek a községek kárára irányuló tendenciája teljesen világos.

Ugyanis mi történik az ily állandó jellegű pusztákkal, nem más, minthogy megkerülésével az 1886. évi XXII. t.-c. 130. §-ának, a 137. §. alapján egyezséget kötnek valamelyik szomszédos községgel s magukat csekély összeg ellenében adminisztráltatják.

De mondjuk, hogy betartatik az 1886.

évi XXII. t.-c. 130-a, mivel járul hozzá az így adminisztrált puszták a csatlakozott község pótdadóijához.

A törvény világosan intézkedik, hogy az adminisztrálás szempontjából becsatolt puszták, csupán a községi adminisztrálás költségeit tartozik viselni s annak %-os kivetésénél is csak állami adójának felelhető a kivetés alapjául.

A törvény által a latifundiumoknak nyújtott ezen kedvezmény óriási teherként zúdul a kisbirtokosságra s ez az oka, hogy amíg a latifundiumok tulajdonosai ezeket vernek el az ország határain kívül, a kisbirtokosság, a közép-birtokos osztály nyög a kulturális és egyéb költségek terhe alatt.

Már most, ha figyelembe vesszük azt, hogy az 1885-ös kataszter csak ötlet-szerű munka s állami adónak annak alapján történt kiszabása jogtalan és helytelen s megint csak a kisbirtokost sújtja, felbecsülhetetlen az a kár, melyet a latifundiumok fentartása az ország közművelődésének s a kisgazdák s közép-birtokosok anyagi előrehaladásának okoz.

Ime egy eleven példa, melynek hátrányait mi magunk élvezzük.

Gróf Károlyi Sándor 4260 holdas felgyői birtoka, mely egész testével Csongrád község határa között fekszik, puszták jelleggel áll fenn. Mint puszták az 1886. évi XXII. t.-c. 137. §-a alapján egyezséget kötött Csanytelekkel, mely egyezség értelmében elenyésző csekélységet fizet az adminisztrálásért.

Figyelembe véve most már a területet s az így egyezség útján fizetett községi adót, látjuk, hogy Felgyő puszták adminisztrálásáért beszámítva az iskolára fordított 1000 koronát is, katasztrális holdanként csupán 47 fillért fizet.

Ezzel szemben hogyan alakul a helyzet nálunk? Csongrád község határának területe 40573 katasztrális hold s ezzel szemben 149.000 korona községi pótdót fizet, jut tehát átlagosan egy katasztrális holdra 3 korona 50 fillér.

Ha már most a dolog természete szerint Felgyő pusztát is Csongrád község határához soroznók, nyomban leszállna az az óriási teher, melyet immár elviselni alig tudunk.

Csongrád község lakosai jelenleg fizetnek 148096 korona 44 fillér állami adót, Felgyő puszták állami adója pedig 8205 korona 49 fillér, a kettő összesen 156801 korona 93 fillér s Csongrád község községi pótdója pedig 149.000 kor. s így együttesen egy állami adókorona után 63

Fagylalt-különlegességek Hubert János cukrásznál kaphatók
(Jókai Mór-utca 2. Sarusi-féle ház).
Vasár- és ünnepnapokon külön szobák állnak a tisztelt közönség rendelkezésére.

fillér jutna, mi a pótdóknak 7%-kal való apasztását jelentené.

Jogtalan és igazságtalan tehát a közérdekkel szemben a községi törvény amaz intézkedése, mely a latifundiumok pusztai jellegét fentartja, mert általa a közterhek viselését a köznép nyakába varrja, s kivonja az ország területének 36%-át az általános közművelődési kiadások terhének viselése alól.

A törvény a maximális jövedelmet kiméli meg a közterhek viselése alól, míg a felfenntartásához szükséges csekély jövedelmet sújtja a kultura s egyéb terhek viselésével.

De a latifundiumok jelenlegi méretű fentartása óriási kárt okoz az államháztartásnak is.

Elsősorban kárára van az országnak a helytelen kataszter miatt, melynek az igazsághoz mért helyesbítése tetemesen emelné az állami földadót, másodsorban tetemes kárt okoz a föld korlátolt forgalma, harmadsorban a házadó, keresetadó óriási mennyiséggel emelkednék.

De mi legfőbb, egységesítené s egyenlővé tenné a latifundiumok eltörlése a közművelődési terhek mai aránytalan viselését.

A latifundiumoknak a közteherviselésre háramló kárát két módon lehetne s kell is megakadályozni: egyik a birtok maximuma és a létminimum megállapítása s ezzel a latifundiumok eltörlése, másik a progresszív adó behozatala.

A közteherviselésben az egyenlőség csak akkor fog érvényre jutni.

Színházépítés.

Csongrád község képviselő testületének határozatából kérelem intézettel a belügyminiszterhez 10.000 koronára tervezett színházátalakítási költségekhez való hozzájárulás iránt. A kérelem áttételt gr. Festetich Andor szini felügyelőhöz, aki e tárgyban az alábbi levelet intézte a hatósághoz:

Csongrád község tek. Előjáróságának
Csongrád.

A Csongrád község tulajdonát képező nyári színpad restaurálásához szükségesnek jelzett, s mintegy 10.000 koronára rugó költségeihez meg-

Száraz meleg.

Irta Tömörkeny István.

All a juhász a kopár legelőn a birkái között s azt mondja a másikatnak:

— Jól ide bámult.

Amaz csak int a nagy kalap alól a fürtös fejével, hogy az ám, csakugyan.

Mert tudniillik a nap az, amelyről azt mondják, hogy jól oda bámult. A tűző nap fogalmának ez a rendes, megszokott kifejezése. Van benne valami igazság. Mikor ez az olykor kedves, olykor rettenetes égi szörnyeteg szinte rámered szörnyű forróságával a világra. Még a birka is föltekint rá, hogy ugyan nem hagyhatná már egy kicsit abba? De nem hagyja, nem az, bátya. A pusztaszél levegője úgy libeg, mintha folyóvíz volna, a délibáb helyett messze füst-felhők szállonganak, nem füst pedig, hanem valamely ut pora, amely ebben a libegő, álló levegőben fölhalad magasra, mint a hegy. Ami fa messziről látszik, mind szomorú, lankadt, a golya eltávozik más vidékre, mert nem talál vizet, amiben kigyót, meg békát fogjon.

Szárazság van. Nagy szárazság, nagyobb, mint úgy különben gondolnák. Mindenek elszomorodnak és elhanyaglanak. A hatvanharmadiki szárazságról ijesztő regéléseket hallhatunk eleget. Hogy az olyan volt, hogy olyan sem azelőtt nem volt, sem azelőtt nem történt. Pedig de-hogy nem történt. Ugy körülbelül tíz év előtt

felelő állami segélyvel való hozzájárulás iránt a Belügyminiszter úr ő nagyméltóságához intézett kérvény véleményes jelentéstétel végett leküldetvén hozzám: tisztelettel értesitem a t. Előjáróságot, hogy állami segély engedélyezése iránt csak az esetben tehetek fölterjesztést, illetőleg javaslatot, ha a t. képviselő testület teljesen megnyugtató kijelentést tesz az iránt, hogy a régi színpad — ilyen jelentékeny költséget igénylő átalakítás után — színelőadások rendezésére teljesen alkalmassá válik és ha garantálni tudja, hogy e célra legalább 8—10 évig még szolgálni fog.

Hogy pedig az államsegély mérve iránt is javaslatot tehessek: tisztelettel megkeresem a t. Előjáróságot, szíveskedjék a foganatosítandó átalakítások tervezetét és részletes költségelőirányzatát hozzám mielőbb megküldeni, melyek után maradtam a t. Előjáróságnak őszinte tisztelettel és hazafias üdvözléssel

Gödöllő, 1905. aug. 16.

Festetich Andor gr.
szini felügyelő.

HIREK.

Szeptember.

A nyár forró heve eltűnt, hűvösebb lett a lég, a nappalok megrövidültek és gyors szárnyakon közelg az ősz, a tél. Az elmúlt nyár ismét vígasztalan, kevés örömet hozott a gazdáknak, az esőhiány miatt silány lett a termés és szomorú lett a jövő: inség fenyegeti a föld népet. Csupán a szőlő még az, melyhez némi remény fűződik, ha termékenyítő eső megnevelné a fürtöket. Történevény napsugárban vidám gyermekesport halad az iskola felé. Itt van szeptember, az iskolai év kezdete. Hangos lesz újra a benépesült iskola és több lesz a gondjuk a szülőknél. Az élet nehéz terhet mindenki érzi s tudja, hogy csak nagyobb tudással könnyíthet a terhen, mely vállaira nehezedik s olykor még a tudás is kevés, hogy az élet porondján sikeresen küzdhesse fel magát az ifjú. Tanul, küzd, fárad tehát az ifjú a tavaszkorban, hogy az élet nyarán legyen neki mit aratnia, mert azután jön az ősz, az élet szeptemberje is levélhullással, őszi napsugárral, szürke fürtökkel várja lassan, lassan — a telet.

— **Tanulmány úton.** Söhlgy Gyula főjegyző a villamos világítás ügyeinek tanulmányozása céljából Békéscsabára, onnan pedig Nagyváradra utazott. Visszajövele után egy értekezlet hívattik egybe, ahol az eredményről fog beszámolni. Azután pedig újra hozzáfog a képviselőtestület a világítás kérdésének tanulmányozásához, amiből az idén, úgy látszik, megint nem lesz semmi.

— **Eljegyzések.** Gillinger Lajos községi pénztárnok kedves leányát, Ilonkát, eljegyezte Vatter

Károly Budapestről. — Lakos Emil fiatal kereskedő pedig Reichlinger Antal kisteleki kereskedő kedves leányát, Franciskát jegyezte el.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Henrik tanítót a szt. László című tanyai iskolától a szőlők közötti iskolához, helyébe pedig Zubek Rókus szőlők közötti tanítót kölesönösen áthelyezte.

— **Gyűlés.** Az állami elemi iskola tanestülete ma délelőtt 9 órakor a központi iskola igazgatói helyiségeben tartja rendes havi gyűlését.

— **Halálozás.** Özv. id. Szivák Imréné, szül. Szarvas Veronika életének 81. évében, aug. hó 26-án, Kiskunfelegyházán jobblétre szenderült. Az elhunytban dr. Szivák Imre országgyűlési képviselő édes anyját gyászolja.

— **Tejhamisítás.** Hogy a tejhamisítás csakis egy rendes tejjac létesítése után akadályozható meg teljesen, az minden elfogulatlan előtt világos dolog. Ez azon vetettük fel az eszmét lapunk mai számban, remélvén, hogy az érdekelte hatóság vesz alkalmat foglalkozni ez ügygel. Csongrádon a tejhamisítás történelmi kísériben és nagyban. Néha sikerül a hamisított tejen túladni a tejkereskedőnek, néha nem. Így járt meg Háy Miksa szelevényi nagybérő is, akit tejhamisításért a csongrádi szolgabíróóság 1 napi fogházra, esetleg 10 koronára átváltoztatható pénzbírságra büntetett meg, mivel a legjobbnak minősített tej vízzel volt keverve. Lehet, hogy a tulajdonos nem hibás, de a felelősség ötlet terhel.

— **A borbélyok mozgalma.** Átlag 18 borbélyműhely van Csongrádon, hogy a szörmentészeti munkálatokat gyorsan és haszonnal teljesítsék. Eddig azonban csak a gyorsaság volt meg, de a haszon nem. Hogy pedig ez sem hiányozzék, a napokban értekezletre gyűltek egybe városunk borbélymesterei és ex-lex ide, ex-lex oda, felémelték a szörmentészeti angáriákat. Nevezetesen határozatba ment, hogy egyszerű beretválás 12 fillér, egyszerű hajvágás körül 30 fillér, beretválással 40 fillér, beretválás, haj- és bajúszkenesssel 16 fillér és így tovább. Es ha jól meg-gondoljuk a dolgot, a tisztelt fodrász uraknak van valamelyes igazuk: aki csinossítja magát, fizesse is meg az árát.

— **Üde, szép arca lesz, ha a Balkányi-féle Kamilla arc-crémot használja.**

— **Ártézi kút.** Csongrádnak eddig három ártézi kútja van, ami egészségügyi szempontból nagy áldás a város lakosaira. A képviselőtestület a múlt hóban a negyedik ártézi kút felállításáról úgy határozott, hogy ez a Herkevárosban fúrattassék. Most meg a belvárosi és sarkányfarki lakosság adott be egy-egy kérelmet, hogy környékükön is létesítsenek ártézi kútakat. Nem volna-e célszerű, ha a meglevő ártézi kút vízei

városi lőtartó célszerű, szegény ember, aki még e maradványokat is összeszedi.

Amerre csak megy az ember, a panaszokat hallja. Nem lesz bab, elsült a kukorica, a répa is lemaradt, a krumpli tizenkét töből ad egy garabolyt, a kender is felényi. Nemkülönbben a dohány. A cseled anyja a napokban bent járván a bérért, hallom, ahogy csendesesen oktatgatja a leányát, hogy jól viselje magát, a helyét valahogy el ne hagyja.

— Nem, nem.

— No azért — mondja az asszony — mert amugy is kevés lesz télire a kenyér.

Hogy a múlt héten a porciunkulai búcsú elkövetkezett, a dolgok rendje szerint ez évben is meglátogatott öreg makói barátom, egy nyolcvan évét meghalait gazdaember. Az öreg Sarkányi, aki meg Komiba is csúgy a búcsúra, a tengeren keresett. De ezúttal nem beszélt utjáról. Csak a politikát és a szárazságot említette a szép, tiszta öreg ember.

— Ilyen szárazság nem volt, mióta élek — mondta.

— Hát a hatvanhárom?

Csóvált a fejét.

— Ilyen nem volt még. Ilyet még nem érttem. Mit akarhat velünk a jó Isten?

Az öreg különben vagyonos. Mint mondja, földjébe negyvenöt köböl búzát vetett el, magul. Aztán várta, hogy a mag kását adjon, várta az érest, várta az aratást — gazdaember mást

Teljesen ártalmatlan arcserpítő szer a „Kamilla krém.” Hatása bámulatos. Ára 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszerárterében Csongrádon. (Hasonnemű, de értéktelen készítményektől óvakodjunk.)

vezetettnek el a város különböző pontjaira s akkor tűzveszély esetén mindig lehetne vizet kapni?

— **A vágóhid kútja.** Mint a községi állatorvos jelentéséből olvasható, a vágóhid szivattyús kútja felmondta a szolgálatot s annak átalakítása, tetemes költséget igényelne, amiért celszerűbbnek vélné egy másik kút ásását. A mostani kút, mint tudjuk, közel 400 koronába került s már hasznavehetetlen. Ez nem lehet másképp, minthogy valami mulasztás történtett a kút építésénél és ezt a felülvizsgálók nem vették észre. Jó lenne, küssé utána nézni a dolognak.

— **Egyenletlenség a zsidó hitközségnél.** A zsidóhitközségnél meglazult az eddigi béke. Erre okot szolgáltatott a hitközség közgyűlésének azon határozata, melylyel a női ülések átalakításának szükségességét kimondta. A közgyűlés ezen határozatát a mult hó 30-ára egybehívott nagygyűlés 23 szavazattal 3 ellenében megsemmisítette. Ez esetről kifolyólag az egyik kezdeményező, Schvarcz Izidor — levonva a konzekvenciát — gondnoki állásáról lemondott.

— **Nyilvános nyugtázás.** Augusztus hó 26-án az alakítandó ifjúsági kör által rendezett táncmulatságon felüljötték: Porubszky József 10 koronát, Ujhelyi Nándor 6 koronát, dr. Moletz Lajos és Borsos Imre 2—2 koronát, Sövényházi Antal és Tari János 1—1 koronát. Fogadják érte a rendező ifjúság szívélyes köszönetét.

— **Csakis Wiesner-féle „Erika-crém”-et használjon.**

— **Céllövészet.** A Kiskunfélegyházi m. kir. honvédség póttartalékosai f. hó 7-én, csütörtökön Tiszaujfalutól délkeletre fekvő kis- és nagy Bokrosra harcászati céllövészetet tart, miért is e napon reggeli 5 órától esti 6 óráig az ott tartózkodás életveszélylyel jár.

— **Mázsaház.** Történt, hogy a Szivák-téren felállított fabódé egy éjjel, midőn nagy keletje volt az ingyen borivásnak, ismeretlen tettesek által felgyújtott. Most az előjáróság javaslataira az új mázsaház Binét Sámuel házával szemközti téren állítatik fel, ahol illemhelyet is helyeztek el.

— **Orvvadászok ellen.** Mivel az orvvadászok a vadállományban nagy károkat okoznak s ezzel az adófizető vadászok érdekeit is sértik, a belügyminiszter elrendelte, hogy a vadak eladása, bevése és szállítása csak a vad jogos szerzését biztosító igazolványok mellett történhetik.

— **Bátran nézhet szemébe a nyári napnak!** Arcomon a szeplőket 1 tégely Balkányi-féle Kamilla crémje elmulasztotta . . .

A fejbőröm korpás volt, a hajam hullani kezdett, 1 üveg Balkányi-féle Kamilla hajszesz használata után fejbőröm üde lett és a hajam nem hullott tovább . . .

Arcbőröm barna, zsíros és fényes volt; már 1 tégely

ilyesmiben nem tehet. Azután learatott: a mag maga helyett adott magot s azonfelül még két szemet. Negyvenöt köből elvetett mag adott százharmincöt köből búzát.

— Ebből harmincöt-negyven köből elment a részeseeknek, hát mi maradt? kérdezte.

Bizony nem sok. Szomorú dolog ez, minélfogva a politikára tértünk át. Jó öreg barátomnak e tekintetben az a véleménye, hogy Kosuth Lajos ott hibázta el a dolgát, mikor bankókat csináltatott. Ezt nem kellett volna tennie, mert ha nem teszi, nem jött volna be a muszka, hiába hívják . . . Mindegy no különben. Most már. Hát igen. Nono.

Különös ország azonban ez a mienk. Nem egyforma. A réti földeken a mag jobb termést adott az idén, mint tavaly. Egy helyen ad, más helyen elvesz a föld. A réti föld tíz métermázsza búzát adott holdanként, zabban, árpában tizenkettőt is. S lám, milyen különös vélemények vannak. Egy másik ósz öreg embertől, aki már szintén elmúlt félszázada, hogy gazdálkodik, hallottam a napokban a mondást:

— Sohase okozott annyi bajt a nagy szárazság, mint a sok eső.

Kinek a pap, kinek a papné, kinek a lánya. Kinek sorsát, hogy fordítja a fölöttünk lakó hatalom. Ide egyszer juttat, amoda másszor. Mint mondjuk, Erdélyben rég volt olyan termés, mint az idén. A tulajdoniak is kaptak esőt. Mig itt az ugynevezett Kanaánban panasz panasz után hallatszák s ahogy a hőmérőben halad föl-

Balkányi-féle Kamilla arcrcém használata után arcrom hófehér és bársonysima lett . . .

Pörsenésekkel, pattanásokkal volt tele arcrom, naponként újabb kiütések keletkeztek arcromon és nyakamon, csak a Balkányi-féle Kamilla crémje volt az egyedüli szer, mely 4 napi használat után esodálatosan elmulasztotta . . .

Aratási időben úgy lesütötte arcomat, nyakamat és kezemet a nap, hogy alig ismertek reám; egész biztosan állithatom, hogy egyedül a Balkányi-féle Kamilla crémje az a szer, mely bámulatos rövid idő alatt arcromnak, nyakamnak és kezeimnek bájos fehérségét visszaadta . . .

Egy tégely **Kamilla crém** ára 1 korona. Egy drb **Kamilla szappan** ára 50 fillér. Egy üveg **Kamilla hajszesz** ára 1 korona. Egy doboz **Kamilla hólgypor** fehér, rózsás és (barnának) crém színben ára 1 korona. Kapható vagy postán megrendelhető **Balkányi Lajos** a „Mégváltó”-hoz címzett gyógyszerárában Csongrádon (Szivák-tér).

— **Szocialisták gyűlése.** Amint értesültünk, az újjászervezett szociáldemokraták f. hó 8-án d. e. a városház-téren nagy népgyűlést tartanak, melyen beszédet fog mondani Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő is.

— **Sáskajárás.** Csanyteleken a legutóbbi időben annyira elszaporodott a sáska, hogy még a szobákba is beférkőzik s ott még a ruhákat is összerágja. Csanytelekre valószínűleg Sövényházáról vándorolt a pusztító fereg s most a legmesszebb menő intézkedéseket tette a hatóság kipusztításukra.

— **Ki a káros?** Még július hóban találtatott a piacon egy kulesra kötve két zsebkendő, melyben 10 korona volt ezüst pénzben, de a károsult eddig nem jelentkezett. Az illető kellő igazolás mellett a pénzt átveheti a rendőrbiztosi hivatalban.

— **Rendőrségünk figyelmébe.** Többszöri panasz merült fel aziránt, hogy a kocikkal járók vigyázatlanul hajtanak, különösen pedig a fuvarosok. Így a héten is egy fuvaros Klein Ferenc 4 éves kis leányát ütötte el az utcán. Szerencsére a kis leánynak komolyabb baja nem történt.

— **Szökevény katona.** Kovács István csongrádi illetőségű katona a 46. gyalogezredtől megszökött. A parancsnokság kiadta ellene az elfogatási parancsot.

Búcsúszó.

Mínt hogy távozásom alkalmából külön-külön nem búcsúzhattam el mindazoktól, kik itteni kaplankodásom alatt irántam a baráti szeretet és a jóindulat érzelmeivel viseltettek, azért e helyen mondom mindannyiuknak szívélyes istenhozzádat és kérem tartsanak meg továbbra is szíves emlékükbén.

Csongrád, 1905. augusztus 31.

Bodonyi János Antal
kaplán.

felé a higany, ugy halad fölfelé minden enni-valónak az ára. Azt mondja a régi mondás: keveset öszünk, de szépen járunk. No, a télen alighanem keveset öszünk, de szépen se járunk.

Oly meleg volt, hogy ha akár a réten, akár a homokon kocsin pár óráig ment az ember, ugy, hogy hátulról sütötte a nap, ha a kezével a nyaka hátulsó részéhez nyult, elkapta onnan. Mert sütötte a nyaka. A napszűrással való kedves kis játék ez. Mégis, ha valaki nyakvédőt kötne fel a kalapjára, kinevetnék vele. Nem tudunk nyári viseleteket csinálni. Olykor kerül valamely szellős viselet, amely olesó is. Egy évig kitart. De mert olesó, a másik évben már a kocsinon is az van, amikor aztán a nem kocsis társadalom azonnal leteszi s kinlódik tovább. Az ingén két belés van, meg a vászon. A mellényén két belés s a szövet. A kabátón nemkülönben. Ez kilenc takaró egymás fölött olyan időben, amikor egy is sok. S általában sóhajtoznak az emberek az ingujjban való jártatás után s nagy viták vannak a felett, hogy meddig mehet az s nem üti-e agyon az ingujjas embert a szokás nevében a szent társadalom. Pedig jobb volna talán a nyári kánikula idején az ingből csinálni kabátot, amint a francia garmati hadsereg tisztjei a blúzából csináltak inget, azaz, hogy az ingből bluzt. Aztán nagyon jól el vannak benne s még nem dől össze az Eiffel-torony . . .

TANÜGY.

Beiratások az elemi iskolába.

Az 1905—906. tanévre a belterületi elemi iskolába a beiratások f. évi szeptember hó 4-én veszik kezdetüket s ugyanazon hó 8-án nyerne befejezést s naponként d. e. 8—12 óráig a központi iskolánál eszközöltetnek. Ugyanezen időben tartatnak az esetleges felvételi s javító vizsgálatok is.

A tanyai iskolai beiratások szeptember hó 25-én kezdődnek s október hó 30-ig bezárólag tartatnak.

A belterületi elemi iskolában a tanítás szeptember hó 9-én, a külterületen október hó 2-án veszi kezdetét.

Az 1868. évi 33. t.-c. 1—6. §-ai értelmében minden szülő, gyám és gazda a gondozása alatt levő gyermekeket 6-ik életévök betöltésétől a 12-ig a mindennapi, életük 13-ik évétől a 15-ik év betöltéséig pedig az ismétli iskolába beírtni s oda jártni tartoznak.

Az elemi iskola első osztályába csak azon tanulók írthatók be, kik szeptember hó 1-ig a 6-ik életévet betöltötték, az ismétli iskolába pedig azok, kik 12-ik életévöket szeptember hó 1-ig betöltötték.

A beiratkozás alkalmával felmutatandó a tanuló születési bizonyítványa s iskolai bizonyítványa s azoknál, kik az első osztályba iratkoznak be, az oltási bizonyítvány. Az elemi iskola felsőbb osztályába csak az vehető fel, ki az előző osztályt legalább elégséges eredménnyel elvégezte.

Az elemi iskolában teljes tandíjmentesség van.

Az igazgatóság.

Beiratkozás az ipariskolába.

A Csongrád város által fentartott, államilag segélyezett iparos tanonciskolába az 1905—906. tanévi beiratások f. évi szeptember hó 4-től szeptember hó 10-ig bezárólag mindennap d. u. 5—6 óra között az állami polgári fiúiskola tanácskozó termében eszközöltetnek.

Rendes tanítás szeptember 12-én kezdődik, mely időn túl a be nem iratkozottak a „Szabályzat” értelmében mint iskolamulasztók büszgöltatnak.

Fölvívatnak tehát a helybeli iparos és kereskedő urak, hogy tanoncaikat a jelzett időben és helyen mulhatatlanul beírassák, tanoncaikat a szükséges tankönyvvel, taneszközzel, rajzeszettekkel ellássák.

Csongrád, 1905. szept. hó 1-én.

Az igazgatóság.

Kiadók és lapfuttatók: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

? Ki által ?

készíthetnék én egy pár jó cipőt vagy eszímát, de olyant, amelyet bárkinek meg lehet mutatni s amely a mai kor igényeinek teljesen megfelelő legyen? E mellett fő dolog, hogy azért olesó és jó is legyen?

Ki által? Még az is kérdés?

Senki más csak

DRAGON LAJOS

cipésmester által

Csongrád, Szentesi-körút 27. sz. alatt.

Aki megrendeléseket a legpontosabb kiszolgálás mellett teljesít.

Aki elvállal és mérték után készít mindenféle különleges cipőt, valamint úri és gyermek eszímákat a legújabb divat szerint, kifogástalan kivitelben. Továbbá javításokat pontosan és jutányos árért eszközöl.

Aki fájós és érzékeny lábakra orthopéd cipőket felelősség mellett készít, mert Budapesten, a cipész szabászati tanfolyamon oklevelet nyert s aki bármiféle megrendelést teljes meglegedésre teljesít.

Mégis a legbiztosabban ható, teljesen ártalmatlan arcszépítő szer az „Erika-crém” Ára 1 korona. „Erika-szappan” 50 fillér. Egyedül kapható: Wiesner Lajos „Szt. Rókus” gyógyszerárában Csongrádon.

A hölgyközönség figyelmébe!

Értesitem a mélyentisztelt hölgyközönséget, hogy Jókai Mór-utca 2. sz. alatti lakásomon elvállalok mindenféle fehérnemű varrást és himzést.

Perjéssy Gáborné.

A vegyileg megvizsgált, amellyel hatóságilag az arcbőrre ártalmatlanak talált

Szörvestő

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen araszórt gyökerestől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevesebb is ártana és az arcnak megadja az üdőséget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellett eszközöl
Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Községi hirdetmények.

A község világitási anyag szükségletének beszerzése árlejtés útján vállalatba adatik. Az árlejtés 1905. év szeptember hó 4-én délelőtt 10 órakor Kovács Elemér II-od jegyző hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Csongrád község által iskolai célokra kibérelt, Konkoly György csongrádi lakosnak tulajdonát képező és a mentett réten lévő tanyaépületének tanteremmé és tanító lakássá leendő átalakítása rendeltetett el. Ezen átalakítási munkálatra, amely a tervezet szerint 500 koronába kerülne, árlejtés hirdetik. Az árlejtés 1905. évi szeptember hó 6-án (szerdán) délelőtt 9 órakor Konkoly Györgynek a mentett réti 6 számú tanyáján fog megtartatni. Bánatpénz 50 kor.

Csongrád község képviselő testületének 113/ky. 1905. számú határozata alapján értesítik a közönséget, hogy a serház melletti terület 7 apróbb parcellára felosztva, hazahelyeknek 1905. évi szeptember hó 14-én (csütörtökön) délelőtt 8 és fél órakor a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni. A vételár 20% o-a bánatpénz gyanánt az árverés alkalmával azonnal, a többi pedig az árverést jóváhagyó képviselő testületi határozatnak kézhez vétele után 15 napon belül a községi pénztárba fizetendő be.

A közeledő tanév alkalmából könyvkötészetemet tankönyvek olcsó árért való bekötésére van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani. A könyvek bekötését, jó erős kötésben, még aznap teljesítem.

Vaskovics Ferenc műkönyvkötő.

Bútorüzlet felosztás Kecskeméten!

A Lévai Antal-féle bútorüzlet (Nagykőrösi-utca 243. szám alatt) a mai naptól kezdve felosztatik és az ott raktáron lévő összes bútorok beszerzési áron alul eladatnak.

A nagyérdemű közönségnek ezt szíves tudomására juttatom.

Kiváló tisztelettel

Brett Miksa.

Figyelem!

Egy használt, jó karban lévő levélmásoló gép azonnali megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Akinek szép gyümölcse vagy szőlője van eladó

és jó árban akarja értékesíteni, akkor forduljon azonnal

Szabó Gézához Csongrádon.

Borbélytanoncnak

egy ügyes fiú azonnal felvétetik. — Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban nyerhető.

Eladó ház.

Makó Imrének a Szarvas-utca 16. szám alatt lévő háza szabadkézből örök áron eladó, vagy el nem kelés esetén hasznosbérbe kiadó. Értekezni lehet Makó Imre kovácsmesternél.

Uj hordók!

Fillinger József

hordógyáros

Rácváros (Pécs mellett)

ajánlja a legjobb minőségű kész hordókat és kádakat mindenféle nagyságban. Kész hordók 30 literestől 10.000 literesig állandóan raktáron vannak s azonnal szállíthatók. Miután a dongákat saját erdejében készíti, azon helyzetben van, hogy tisztelt vevőit mérsékelt árak mellett a legpontosabban szolgálja ki. Meghívásra személyesen bárhol megjelen.

Iskolai tankönyvek, író- és rajzszerkek

és minden egyéb iskolai cikkek a legkitünőbb minőségben olcsó árakért szerezhetők be

BOZÓ ÉS JUSTIN
üzletében Csongrád

Szentháromság-tér 2. sz.
(Draskovics-féle házban.)